

Stendalspromenaden

Botkyrka kommun

INVENTERINGSRAPPORT

Datum: 17/8 2016

Inventerare

Katrin Jones Hammarlund och Stina Tang,
endagsvolontär från Ernst&Young

Projekt

Naturen på lika villkor

Utförare

Naturskyddsföreningen i Stockholms län

Fotograf om inget annat anges är Katrin Jones
Hammarlund.

Detta är ett gemensamt projekt mellan Botkyrka kommun, Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen Stockholms län och Naturskyddsföreningen i Stockholms län.

INFORMATION OM OMRÅDET

Inventerade webbplatser

botkyrka.se
t-d.se

fritidsnatet.se
visitbotkyrka.se

naturkartan.se

Information om Stendalspromenaden finns på kommunens hemsida och visitbotkyrka.se. Ingen information på de andra webbplatserna.

På VisitBotkyrka finns samma information som i foldern.

På kommunens hemsida informeras följande om promenaden.

- På hemsidan att busshållplatser finns nära promenaden. utskrivna, men de verkar inte stämma med de hållplatser som ses i fält. Kontrollera namnet på busshållplatsen och komplettera informationen med numret på bussarna som åker dit.
- Det finns information om parkeringar, men ingen info om det finns handikapparkering.
- Det finns en hundrastgård vid busshållplats Kvarnhagen, informera gärna om detta på hemsidan. Kan vara intressant för personer som har ledarhundar.
- Info finns om att vissa partier är svåra att ta sig fram på. Komplettera på webbsidan med att specificera vilka partier som är svåra och vilka som är lätta. Lägg gärna till vilka områden som är tillgängliga för manuella rullstolar, för permobiler, för blinda mm. För personer med kognitiva funktionsnedsättningar bör informationen utformas efter deras behov.
- Det går att ladda ner en folder från hemsidan för mer information. Det går även att hämta på kommunens medborgarkontor och bibliotek.

Faciliteter som toalett/dass saknas på sträckan. Skriv gärna ut det. Det finns ingen info om längd på leder i informationsfolder eller webb. Men på skyltarna ute på promenaden finns avstånd utsatta. Komplettera gärna på webb och i folder.

Området behöver en GPS-adress för att underlätta att hitta dit t.ex. med sin mobiltelefon. Skriv gärna ut adress till olika målpunkter i området och kontrollera att denna finns hos Färdtjänst.

Texten på hemsidan ska vara skriven på lättläst svenska. Råd och tester för utformning finns hos Språkrådet och Centrum för lättläst. Det finns ett gratis webbverktyg, läsbarhetsindex (LIX) som kan användas för att få en uppfattning om hur lätt eller svår en text är att läsa.

Informationen på webbsidan kan läsas upp om man laddar ner ett program. Men hur får man verktyget till just den sidan jag vill få uppläst? Om jag som synskadad går in på hemsidan verkar det vara omöjligt att hitta till och installera programmet.

Det finns information om hur man kan förstora och förminska webbsidan för att bättre kunna se texten. Kontrollera gärna om informationen är anpassad både till Apple och Windows.

Översätt informationen på hemsidan till teckenspråk.

Ingen information om området finns på fritidsnatet.se eller naturkartan.se. Jag hittar inte heller någon information om Botkyrka i Tillgänglighetsdatabasen, men det verkar som om kommunen varit del av databasen tidigare.

Information om hur en anpassad sida bör se ut finns på sidan 10.

Uppdatera även informationen på VisitBotkyrka enligt åtgärderna ovan.

För att göra information om promenaden mer tillgänglig använd naturkartan.se, Tillgänglighetsdatabasen och fritidsnatet.se.

Folder om Stendalspromenaden

För att få mer information om Stendalspromenaden kan man ladda ner en folder i pdf-format från hemsidan botkyrka.se. Lägg ut en i ett tillgängligt format. Det finns så kallade tillgängliga PDF- och Word-filer. Men se även till att ha all viktig praktisk information på själva sidan, även en karta över området.

I foldern finns mer information om områdets natur och historia. En karta finns som visar stigens sträckning. Det står att sträckan är drygt 4 km och att gångvägen är bred, lätt att gå på, men bitvis kuperad. Det står att man med viss möda kan ta sig fram med barnvagn, men det gör att promenaden låter mindre tillgänglig än vad den är.

Komplettera gärna informationen med att markera hur pass tillgängliga olika sträckor är. Skriv ut vilka områden som är tillgängliga för manuella rullstolar, för permobiler, för blinda mm. För personer med kognitiva funktionsnedsättningar bör informationen utformas efter deras behov. Markera ut på kartan i foldern var bänkar finns.

Det vore även bra med en definition av vad som är lätt och vad som är medelsvårt så att en person ska kunna avgöra om denne kan vistas på platsen.

Det finns info om parkering och busshållplatser som också är markerade på kartan. I foldern är två av busshållplatserna utskrivna, lägg gärna till namnet busshållplatsen vid Hågelbyleden (Kvarnhagsvägen). Komplettera informationen med numret på bussarna som åker dit.

Texten är skrivet i ett typsnitt som har seriffer viket är bra. Svart text på vit bakgrund är också bra för kontrastens skull. När foldern skrivs ut är texten alldeles för liten. Texten uppfattas som lättläst, men kontrollera gärna detta med hjälp av webbverktyget läsbarhetsindex (LIX).

Texten är liten och det blir för mycket text när man skriver ut foldern. Om det går - dela upp texten på fler sidor. Då kan varje punkt få större text och fler bilder kan läggas till för att underlätta förståelsen. Det vore bra om informationspunkterna i foldern kunde numreras och att motsvarande nummer läggs in på kartan. Foldern för Aspens naturstig är

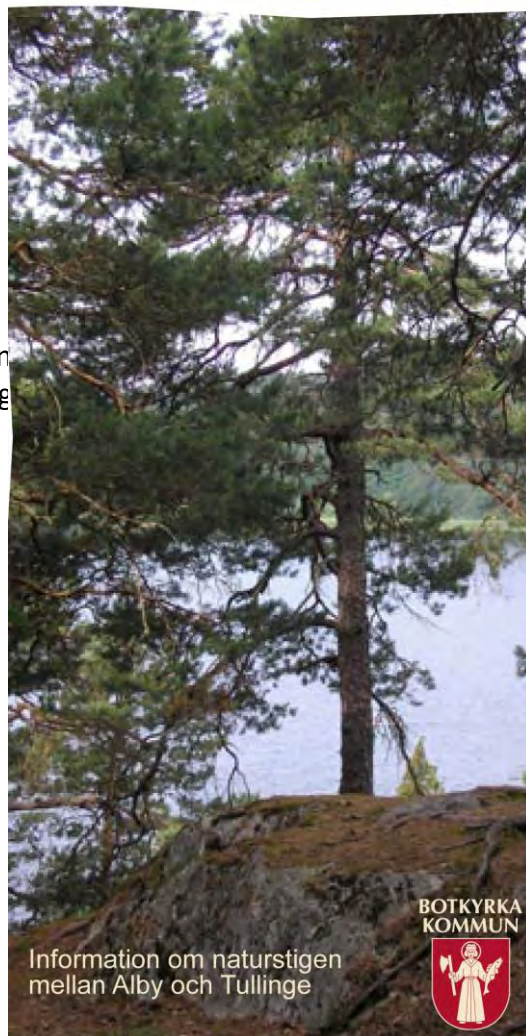
ett bra exempel. Då kan man även lägga till information om hur lätt eller svår sträckan är mellan punkterna.

Texten bör översättas till punktskrift och kartan göras taktil. Informationen bör även översättas till teckenspråk. Lägg in en QR-kod som länkar till ett klipp där informationen översätts.

Lägg gärna till kontaktinformation till kommunen i foldern.

finn
färg

Information om naturstigen
mellan Alby och Tullinge

PARKERING

Bild 1: Parkering vid Kvarnhagen

Parkering finns vid Kvarnhagen, Alby, i änden av Kvarnhagsvägen (bild 1). Parkering finns också vid Stendalsbadet i Tullinge (bild 2). Ingen av parkeringarna har parkering anpassad för personer med rörelsenedsättning.

Förse parkeringarna med anpassade parkeringar, de bör vara 5 meter breda och marken färgmarkeras så att andra besökare vet hur mycket utrymme som ska lämnas.

Underlaget vid Kvarnhagens parkering är bra och behöver inte åtgärdas. Det finns ingen lutning. För personer med hjärntrötthet och dem som har svårt att orientera sig är det viktigt med tydlig skyltning varför det borde finnas vägvisningsskylt från parkering till promenaden fastän att det är nära emellan (bild 3).

Bild 2: Parkering Stendalsbadet

Parkeringen vid Stendalsbadet ser mer ut som en vändplats (bild 2). Inga skyltar finns som visar att det är en parkering. Underlaget är ok och behöver inte åtgärdas. Ingen lutning på parkeringen. Det är tydligt var ingången till promenaden är. Det finns ingen skyltning in till promenaden från Stendalsvägen (bild 4). Skylta gärna därifrån.

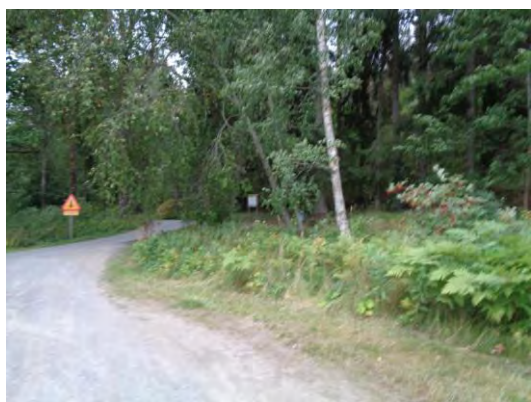

Bild 3: Vy till skylt från parkering vid Kvarnhagen

Bild 4: Stendalsvägen

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Skyltar

Bild 5: Blänkande skylt

Bild 6: Skylt efter Flottsbron

Bild 7: Skylt vid Albykistan

Bild 8: Vägsäl söder om Flottsbron, här behövs vägvisande skylt

Bild 9: Skylt till Albykistan, komplettera ev. med avstånd

Bild 10: Skylt om Albykistan

Det finns informationstavlor vid fyra platser: Stendalsbadet, Flottbro, Kvarnhagen och vid Hågelbyleden. De sitter något för högt. Sänk dem så att mittpunkten mäter 130-140 cm över mark. Skyltarna blänker varför det kan vara svårt att läsa särskilt om man sitter i rullstol och tittar upp på dem (bild 5). Ändra gärna till ytskikt som inte blänker. Det är svårt att komma nära informationsskyltarna med rullstol efter Flottsbron (bild 6) och vid Albykistan (bild 7).

På skyltarnas kartor står hur långt det är från en skylt till en annan, jättebra. Promenaden är orangemarkerad, men det finns i övrigt inga vägvisningsskyltar. Det står inte heller på skyltarna att leden är orangemarkerad. Lägg gärna till det.

Det vore bra att ha fler vägvisningsskyltar längs promenaden, särskilt vid vägsäl. Vid vägsålet söder om Flottsbron när Stendalspromenaden tar av från gång- och cykelvägen ser man inte orangemarkereringen som visar att man ska ta av till höger (bild 8). Och efter tunneln som går under Hågelbyvägen på väg mot Albykistan är det svårt att riktigt veta vart man ska. Vid busshållplatserna vore det bra med skyltar mot Stendalspromenaden.

Det finns en vägvisande skylt vid Albykistan med text på båda sidorna. Ev. skulle man kunna lägga till hur många meter in kistan ligger (bild 9).

Det finns en informationsskylt om Albykistan (bild 10). Bra, kort förståelig text. Den sitter för högt, sänk den så att mitten meter 130-140 cm över mark. Den ligger också inne vid själva kistan. Om det inte går att tillgängliggöra stigen in till kistan, flytta ut infoskylten om Albykistan ute vid gång-cykelvägen. På så sätt skulle de som inte kan komma intill hållkistan ändå ta del av informationen. Komplettera gärna skylten med bilder.

Markera på skyltarna var bänkar och ev. andra rastplatser finns.

ATT ORIENTERA SIG I OMRÅDET

Allmänt för alla skyltar och goda exempel

Allmänt för alla skyltar:

- Skyltarna sitter för högt. Mitten på skylten ska vara 135-140 cm över mark. Lutande skyltar ska mäta 70 cm över mark (bild 11).
- De flesta skyltarna blänker vilket gör dem svårlästa.
- De är för små. Gör karta och text större.
- Texten är skrivet i ett typsnitt som har seriffer vilket är bra. Svart text på vit bakgrund är också bra för kontrastens skull.
- Texten är för liten vilket gör den svår att läsa om man inte kan komma intill skylten.
- Tillämpa gärna den lösning som gjorts för Mälarpromenaden där skyltarna vid olika målpunkter ger information om det område man är i just då. På så sätt kan den information som finns på skyltarna kortas ner vilket är bra för dem som har svårt att ta till sig information om det finns för mycket text.
- Översätt texten till teckenspråk och lägg till en QR-kod som länkar till ett videoklipp med översättningen (bild 12).
- Översätt texten till punktskrift eller lägg till audiell information.
- Gör en taktil skylt med punktskrift över Albykistan (bild 13).
- Kontrollera om språket på skyltarna är lättläst med hjälp av webbverktyget läsbarhetsindex (LIX).
- Fler vägvisande skyltar behövs. Särskilt vid vägskal. De ska visa riktning och avstånd. Komplettera även med tydliga symboler (se bild 14).

För att underlätta vägvisning för synskadade kan ljudkällor användas, t.ex. vindspel eller bjällror. Viktigt är dock att ljudkällan inte stör naturupplevelsen för andra.

Bild 11: Lutande skylt.
Foto: Länsstyrelsen Örebro län

Bild 12: Skylt Sommarro naturreservat, Örebro. Punktskrift, QR-kod till teckentolkning.

Bild 13: Taktil karta och punktskrift.
Foto: Beng A Lundberg

Bild 14: Vägvisande skyltar med symboler.
Foto: Mai Almén.

HUR SER PROMENADEN UT?

Kvarnhagen - Albykistan

Bild 15: Vid Kvarnhagen

Strax efter parkeringen vid Kvarnhagen mot Albykistan blir stigen brant. Det är en lång stigning som lutar 4°- 9°. Sträckan är ca 400 meter och underlaget är rullgrus (bild 15). Efter en kort sträcka som är flack (mellan 1-2 grader) kommer en brant uppförs- och nedförsbacke som är mellan 6°-10° (bild 16). Sedan kommer en smal stig som är något överväxt (bild 17).

När promenaden kommer ut i bostadsområdet blir det gång-cykelväg ända fram till Albykistan. Cykelvägen varierar mellan 1°-3° grader. När promenaden går under Hågelbyvägen är lutningen på båda sidor ca 4°. Sedan blir det en lång uppförsbacke för att komma upp till Albykistan (bild 18).

Stigen in till Albykistan är inte tillgänglig för personer som har svårt att gå eller som sitter i rullstol (bild 19). Om möjligt, tillgängliggör stigen genom att gräva ut den och lägga på stenmjöl. Om det är ett stort ingrepp kanske det i alla fall går att jämna ut stigen något så att fler kan använda den. Gör ett ledstråk upp till hållkistan. Gör en taktill bild av hållkistan.

Ingen del av sträckan har ledstråk för blinda eller personer med nedsatt syn. Belysning finns längs hela GC-vägen, men inte längs grusvägen.

Det är svårt att göra denna sträcka mer tillgänglig, i alla fall för personer som för fram manuella rullstolar. Men elrullstol skulle fungera om man fixar till underlaget första sträckan innan GC-vägen börjar. Bredden på stigen bör vara 1,8-2 meter vilket inte borde vara något problem då den idag är bred men gräs har vuxit in på stigen. Underlaget bör också fixas så det blir lättare att åka på. Idag är det rullgrus.

Bild 16: Brant backe med rullgrus

Bild 17: Stig där gräs vuxit in

Bild 18: Backe upp till Albykistan

Bild 19: Stig in till Albykistan

HUR SER PROMENADEN UT?

Kvarnhagen - Stendalsbadet

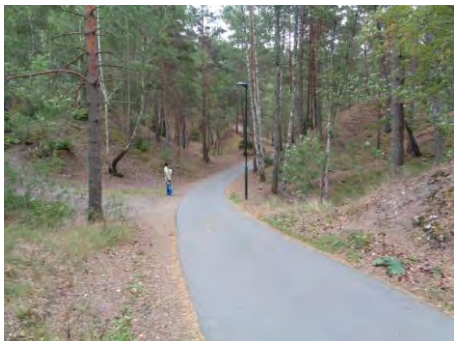

Bild 20: Fin väg Kvarnhagen-Flottsbro

Bild 21: Flottsbro

Bild 22: GC-väg mellan Flottsbro och Stendal

Bild 23: Stig mellan Flottsbro och Stendal

Promenaden mellan parkeringen vid Kvarnhagen och Flottsbro går på asfalterad gång- & cykelväg (bild 20). Lutningen varierar mellan 1° och 4°. Det finns en backe på ca 100 meter som lutar 1°-4°. På vissa ställen finns korta pucklar med lutningar på 7°-8°. Men annars är denna sträcka riktigt bra även för personer som använder manuella rullstolar. På vissa ställen sluttar GC-vägen i sidled ca 4 grader. GC-vägen är belyst.

Flottsbron är brant, ca 6° på båda sidor och kan vara tuff för dem i manuella rullstolar (bild 21). Bron var under renovering vid inventeringstillfället.

Efter Flottsundsbron blir det mycket kuperat. Det lutar länge uppåt. Lutningen är mellan 6°-9°, som mest 12°. Om man följer GC-vägen blir det flackt uppe i ca 300-400 meter och sedan blir det brant ned mot Stendal. Den här sträckan är mycket svår för personer med manuellt driven rullstol. Frågan är om det går att ta sig fram med permobil. Men underlaget är bra på GC-vägen (bild 22) så komplettera gärna med ledstråk. Även ljudkällor kan användas som vägvisning för synskadade, t.ex. vindspel eller bjällror. Viktigt är dock att ljudkällan inte stör naturupplevelsen för andra.

Sträckan genom skogen är svår att åtgärda då det är en mycket kuperad naturstig (bild 23) För dem som har svårt att gå eller har en synskada är GC-vägen ett mycket trevligt alternativ. Detta bör markeras i kartan över promenaden. Man missar den vackra utsikten över Tullingesjön från bergsbranterna, men vacker utsikt kan även fås från de två uddar som omger Flottsbro. Men vägen ut till uddarna behöver i så fall göras iordning så att man kommer fram med rullstol (se bild 24 och 25). Gräv ur, lägg på markduk och täck med stenmjöl (krossat berg i kornstorlek 0-4 mm).

Bild 24: Anlägg väg ut till udde östra sidan av Katthavet

Bild 25: Anlägg väg ut till udde västra sidan av Katthavet

RASTMÖJLIGHETER

Bänkar längs promenaden

Bild 26: Åtgärda utrymmet framför bänken vid infoskylt Kvarnbäcken

Bild 27: Otillgänglig bänk

Bild 28: Sliten bänk

Bild 29: Gör plats för rullstol bredvid bänken.

Längs sträckan Kvarnhagen - Albykistan finns fem bänkar.

- Vid informationsskylten vid Kvarnhagen (bild 26). Åtgärda marken framför bänken genom att ta bort rötter.
- Efter 100 meter kommer en andra bänk som är rätt så sliten. En ny och fräsch bänk vore bra.
- Efter ytterligare 100 m finns en otillgänglig bänk (bild 27). Placera en bänk vid GC-vägen istället. Det är bra att ha bänkar tätt eftersom det är en lång backe.
- Längst uppe på toppen finns den tredje bänken, den är rätt sliten och skulle behöva bytas ut (bild 28).
- Den fjärde finns på GC-vägen strax efter att man kommer ut ur skogen mot bostadsområdet. Den får gärna kompletteras med armstöd.

Fler bänkar längs denna sträcka behövs. Där marken är flack räcker det med bänkar var 250e meter. Placera två till i själva bostadsområdet varav en intill informationsskylten vid Hågelbyvägen. Ju mer kuperat det är desto fler bänkar behövs för vila. Placera en bänk i mitten av backen efter gången under Hågelbyvägen och en vid ingången till Albykistan (se karta på sid 11).

Längs sträckan Kvarnhagen - Flottsbro finns tre bänkar.

- Cirka 100 meter efter informationsskylten vid Kvarnhagen finns en bänk (bild 29). Gör plats för rullstol intill den.
- Sedan finns ytterligare en efter 400 m och en 100 m därefter. Inga åtgärder behövs förutom komplettering med armstöd.

Två bänkar till vore bra längs den här sträckan. En som placeras efter den långa backen som lutar 1°-4° och en som placeras på toppen av den branta puckeln strax intill Göta landsväg (se karta, sid 11).

Generellt för alla bänkar: Höjden på dem är bra. Ryggstöd finns, men armstöd behövs då det underlättar för personer att resa sig. Armstödet ska vara 70 cm. Sitthöjden bör vara 45-50 cm.

Det finns inga bänkar alls På GC-vägen mellan Flottsbro och Stendal. Med tanke på den långa stigningen bör här finnas bänkar var 100e meter.

Placera också gärna en bänk vid informationsskylten vid Stendal. Om en tillgänglig väg görs i ordning ner till uddarna (se ovan, sid 8) - placera bänkar här också. Se sid 10 för utformning av bänkar.

UTFORMNING AV SERVICE...

Utformning av anpassade webbplatser

Väl utformad information på kan underlätta för personer att komma ut i naturen. Personer med kognitiva funktionsnedsättningar har stort behov av att kunna förbereda sig. Om de kan skaffa sig en bild av vad de kan förvänta sig underlättar det för ett aktivare friluftsliv.

En tillgänglig webbplats bör innehålla följande information:

- Hur man tar sig till området.
- Vad man kan göra inom området.
- Vilka upplevelser man kan förvänta sig.
- Längd på leder,
- Om det finns servicebyggnader (med tillgänglig toalett) och andra anläggningar och hur dessa är utformade.
- Hur terrängförhållandena är och om det finns hinder i terrängen till exempel i form av branta lutningar eller trånga passager.
- Vilken GPS-adress området har.
- Hur mobiltäckningen är i området,
- Om det finns tillfälliga fel (exempelvis att den tillgängliga toaletten är ur bruk, räcken borta vid led eller annan viktig tillfällig information)

Extra plus i kanten ger möjlighet till att göra virtuella besök. Riktigt bra är även om man kan få tillgång till digitala kartor som visar var man är på kartan, ortnamn i närheten, vägnummer, busshållplatser, parkeringsplats, lutning på leder och ramper.

Webbplatsen bör vara anpassningsbar att att man kan få informationen uppläst för sig eller anpassa den efter sina behov, t.ex. översättning till teckenspråk.

Att tänka på är att texten bör presenteras på ett enkelt och tydligt sätt så att den förstås av så många som möjligt. Språkrådet har tagit fram råd och tester för att förbättra språket. Det finns ett gratis webbverktyg, läsbarhetsindex (LIX) som kan användas för att få en uppfattning om hur lätt eller svår en text är att läsa.

Utformning av anpassade toaletter

Det saknas toaletter längs sträckan. Anlägg gärna två - tre stycken. Om det inte finns tillgång till el är det viktigt med ljusinsläpp utan insyn. Dörren ska vara lätt att öppna, stänga och låsa. Den fria dörrpassagen bör vara 0,9 m bred. Plats för rullstolar att vända måste finnas både utanför och innanför, minst 2,2 meter ska den fria ytan vara. Dörren bör på insidan ha ett draghandtag 0,8 m över golv. Tröskel bör ej finnas. Dörren bör kontrastmarkeras så att personer med nedsatt syn och personer med nedsatt kognitiv förmåga lätt kan orientera sig. Den fria ytan på ömse sidor av toalettstolen bör vara 0,7 meter så att assistenter ska kunna få plats. Toalettstolen måste vara stabil och möjlig att komma tätt intill med en sitthöjd på 48 cm. Armstöd ska vara upp- och nerfällbara. Överkanten ska vara 0,8 m över golv och 0,6 m från toastolen. Toalettpapper bör kunna placeras lättåtkomligt på båda armstöden. De ska vara lätta att hantera och sakta glida ner. Om skötbord installeras ska de kunna användas av personer i rullstol. Placeras bäst på 0,75-0,8 m över golvet. Tänk på att golvytan kan behöva göras större om skötbord

Utformning av anpassade grillplatser

Underlaget runt en tillgänglig grillplats ska vara jämt och fast. Ytan bör vara så öppen som möjligt så att det finns gott om vändyta för rullstolar. Vändytan bör ha en diameter på två meter. Utformningen av själva eldstaden bör vara sådan att det går att komma nära även om man sitter i rullstol. Idealt vore om eldstaden smalnar av mot foten så det blir lättare att komma intill. Grillgallret bör då ha en höjd på 0,7 m över mark. För att slippa luta sig över het glöd bör gallret fästas på en stång och vara svängbart i sidled.

Om eldstaden inte smalnar av mot foten bör gallret ha en höjd på 0,5 m över mark. Området runt eldstaden bör vara fri så att personer i rullstol kommer fram.

Naturen på lika villkor

Svårighetsgrader vad gäller lutning längs med Stendalspromenaden

- Grönt = lätt. Lutning 0°-3°
- Rött = medelsvårt. Lutning 4°-6°
- Svart = svårt. Lutning 7°-12°

Knyt samman stråket Stendalspromenaden
– Alby ängspark – Fittja äng

